

BIJLAGE II

Model voor de precontractuele informatieverstrekking voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Stichting 'de Samenwerking', Pensioenfonds voor het Slagersbedrijf.

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Er zal een minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling worden gedaan: ___%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

Er zal een minimumaandeel duurzame beleggingen met een sociale doelstelling worden gedaan: ___%

Nee

Het product **promoot ecologische/sociale (E/S) kenmerken**, en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling heeft, zal het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___% behelzen

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promoot E/S-kenmerken, maar **zal geen duurzame beleggingen doen**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Welke ecologische en/of sociale kenmerken promoot dit financiële product?

Het Pensioenfonds voert een pensioenregeling uit waarbij onder andere ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot. Dit betekent dat het Pensioenfonds een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid (MVB-beleid) heeft, waarmee het Pensioenfonds er naar streeft om (potentiële) negatieve impact op samenleving en milieu te identificeren, mitigeren en voorkomen. Daarnaast zet het fonds zich gericht in om een positief maatschappelijk rendement te realiseren.

Het Pensioenfonds heeft binnen de brede context van MVB keuzes gemaakt welke onderwerpen prioriteit krijgen. Er is besloten het thema Klimaat specifieke aandacht te geven in de breedte van de beleggingen.

Klimaat. Klimaatverandering vormt voor onze maatschappij wereldwijd een ongekende uitdaging. Hierdoor ontstaan negatieve maatschappelijke effecten, die steeds vaker ook als beleggingsrisico's (duurzaamheidsrisico's) worden gezien. Het Pensioenfonds ondersteunt de doelstellingen zoals uiteengezet in het Klimaatakkoord om de uitstoot van de schadelijke broeikasgassen wereldwijd terug te dringen.

- ***Met welke duurzaamheidsindicatoren wordt de verwezenlijking van elk van de door dit financiële product gepromote ecologische of sociale kenmerken gemeten?***

Klimaat. Het Pensioenfonds ziet dat klimaatverandering een ongekende uitdaging vormt voor de wereldwijde samenleving met grote negatieve effecten voor de samenleving. Daarnaast kunnen deze negatieve effecten ook tot waardedalingen van beleggingen leiden. Het Pensioenfonds weet dat deelnemers het klimaatthema belangrijk vinden en van mening zijn dat het Pensioenfonds hieraan een bijdrage moet leveren. De bijdrage levert het Pensioenfonds door de negatieve impact op klimaatverandering te verlagen, waar mogelijk een positieve bijdrage te leveren en potentiële waardedalingen als gevolg van de energietransitie te beheersen.

Om de bijdrage te monitoren hanteert het Pensioenfonds diverse duurzaamheidsindicatoren. De ecologische indicatoren zijn:

- Broeikasgasemissies (BKG) – voor de evaluatie en bijsturing van de beleggingsportefeuille om de klimaatdoelstellingen te realiseren;
- Koolstofvoetafdruk – idem;
- BKG-intensiteit – idem;
- Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen – voor de beheersing van klimaatrisico in de beleggingsportefeuille;
- Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten – idem;
- Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie – idem (klimaatdoelstelling en -risico);
- Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissie-reductie – idem (klimaatdoelstelling en -risico);
- Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden – belangrijke relatie met klimaat;

Daarnaast wil het Pensioenfonds niet beleggen in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie of verkoop van clustermunition en andere controversiële wapens, zoals landmijnen, nucleaire wapens en biologische en chemische wapens. Om deze blootstelling te monitoren screent het Pensioenfonds de beleggingsportefeuille.

Overig – goed bestuur. Het Pensioenfonds belegt in ondernemingen die praktijken van een goed bestuur volgen. Het Pensioenfonds onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights. Daarbij wordt het OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers als leidraad gehanteerd. Dit betekent dat het Pensioenfonds verwacht van de ondernemingen waarin het Pensioenfonds belegt dat zij conform internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. De beleggingsportefeuille wordt op eventuele schendingen gescreend.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

- **Wat zijn de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt en hoe draagt de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?**

Niet van toepassing.

- **Hoe doen de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk beoogt te doen geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?**

— Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Niet van toepassing.

— Hoe zijn de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Het Pensioenfonds onderschrijft expliciet de OESO Richtlijnen en de Guiding Principles van de Verenigde Naties (UNGP) en publiceert MVB-beleid dat daarop gebaseerd is. Dit beleid wordt periodiek getoetst en geactualiseerd. Onderdeel van dit MVB-beleid is het vermijden van beleggingen in ondernemingen die deze principes ernstig en structureel schenden. Dit is van toepassing voor alle beleggingen van het Pensioenfonds.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voorecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voorecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu-of sociale doelstellingen.

De belangrijkste ongunstige effecten

zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Wordt in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

✘ Ja, het Pensioenfonds houdt rekening met negatieve effecten van haar beleggingsbeslissingen op verschillende terreinen, zoals:

- Ecologische aspecten;
- Sociale en werkgelegenheidszaken
- Eerbiediging van de mensenrechten; en
- Bestrijding van corruptie en van omkoping.

Het Pensioenfonds doet dit door in de vormgeving van het strategisch beleggingsbeleid een integrale afweging te maken tussen vijf aspecten:

- Risico;
- Rendement;
- Kosten;
- Benodigde governance vanuit het pensioenfonds; en
- MVB-uitgangspunten.

In het MVB-beleid zijn de specifieke ESG-risico's gedefinieerd met daarbij horende tolerantiegrenzen en beheersingsmaatregelen. Het strategisch beleggingsbeleid vormt het kader waarbinnen het Pensioenfonds de beleggingsportefeuille beheert. De belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren rapporteert het Pensioenfonds in de periodieke rapportage en MVB-jaarverslag.

Nee

Welke beleggingsstrategie hanteert dit financiële product?

Het Pensioenfonds hanteert een langetermijnbeleggingsstrategie op basis van de doelstelling, de risicohouding en de beleggingsbeginselen. Deze beleggingsstrategie is vastgelegd in het strategische beleggingsbeleid.

Het doel van het strategische beleggingsbeleid is om duidelijke kaders voor de beleggingsportefeuille te creëren om de doelstellingen van het Pensioenfonds te halen. Het geeft onder andere de strategische verdeling van het fondsvermogen over de verschillende beleggingscategorieën weer, inclusief de kwantitatieve en kwalitatieve overwegingen bij de gemaakte keuzes. De uitgangspunten van dit beleid worden jaarlijks herbevestigd en zijn de basis voor het jaarlijkse beleggingsplan.

Onderdeel van het strategische beleggingsbeleid is het MVB-beleid. In dit beleid zijn de instrumenten toegelicht die het Pensioenfonds tot zijn beschikking heeft om zijn MVB-strategie uit te voeren. De instrumenten zijn ESG-integratie, screening, uitsluiting, best-in-class, dialoog, uitoefening van stemrecht, positieve selectie en impact beleggen.

- ***Welke bindende elementen van de beleggingsstrategie zijn bij het selecteren van de beleggingen gebruikt om te voldoen aan alle ecologische en sociale kenmerken die dit financiële product promoot?***

Het Pensioenfonds beoordeelt externe managers en beleggingsinstellingen op de wijze waarop de onderstaande MVB-instrumenten van toepassing zijn in het beleggingsproces. Binnen "passief beheer" is de keuze voor de benchmark leidend, terwijl bij "actief beheer" (waaronder illiquide categorieën) MVB onderdeel is van het proces om managers te selecteren. De fiduciaire vermogensbeheerder adviseert het Pensioenfonds hierover en neemt deze elementen in acht bij de uitvoering van selectieprocessen.

- **ESG Integratie** - Het Pensioenfonds beoordeelt via zijn fiduciair vermogensbeheerder hoe klimaat en arbeidsrechten in het beleggingsproces van zijn externe vermogensbeheerders is geïntegreerd;
- **Screening** - Het uitvoeren van een onderzoek naar de broeikasgasuitstoot en arbeidsrechten om de belangrijkste risico's in de portefeuilles in kaart te brengen. De portefeuille van het Pensioenfonds wordt gescreend op de 'UN Global Compact' principes en andere controversiële activiteiten, waarbij wordt gekeken hoe ernstig arbeids- en mensenrechten door de ondernemingen in de portefeuilles geschonden worden;

Praktijken op het gebied van **goed bestuur** omvatten goede management-structuren, betrekkingen met werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving

- **Uitsluiting** - Het Pensioenfonds sluit bedrijven uit met een hoge CO2-uitstoot of die betrokken zijn bij geconstateerde structurele arbeidsnormenschendingen;
- **Best-in-class** - Met deze aanpak beoogt het Pensioenfonds alleen te beleggen in bedrijven die goed scoren ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- Het Pensioenfonds voert via fiduciair vermogensbeheerder de **dialogoog** met als doel om de klimaatverandering onder de aandacht te brengen en de algemene standaarden binnen een bedrijfstak of keten te verbeteren. Voor sommige dialogen wordt samengewerkt met andere nationale en internationale partijen (bijvoorbeeld Platform Living Wage Financials en Climate Action 100+);
- De **uitoefening van stemrecht** om aan te geven wat het Pensioenfonds vindt van de manier hoe de ondernemingen in de portefeuilles met arbeids- en mensenrechten en ESG-kwesties omgaan;
- **Impact beleggen** - Door het financieren van nieuwe initiatieven die concreet bijdragen aan oplossingen voor ecologische en/of sociale vraagstukken.

Wat is het toegezegde minimumpercentage voor het beperken van de beleggingsruimte overwogen vóór de toepassing van die beleggingsstrategie?

Het Pensioenfonds belegt niet in het volledige beleggingsuniversum. Het Pensioenfonds hanteert een raamwerk om te bepalen welke bedrijven negatieve maatschappelijke impact veroorzaken en sluit de geïdentificeerde bedrijven uit van het universum. In dit raamwerk kijkt het Pensioenfonds onder andere of er internationale verdragen of conventies zijn die het gebruik van het product of dienst verbieden of streven om het significant te reduceren.

Het deel van het beleggingsuniversum waar niet in belegd wordt verschilt per beleggingscategorie, waardoor op voorhand geen minimum gesteld kan worden voor de gehele beleggingsportefeuille. Er is op voorhand ook geen intentie om het beleggingsuniversum met een vast percentage te verlagen.

● ***Wat is het beoordelingsbeleid voor praktijken op het gebied van goed bestuur van de ondernemingen waarin is belegd?***

Het Pensioenfonds belegt niet in het volledige beleggingsuniversum. Het Pensioenfonds hanteert een raamwerk om te bepalen welke bedrijven negatieve maatschappelijke impact veroorzaken en sluit de geïdentificeerde bedrijven uit van het universum. In dit raamwerk kijkt het Pensioenfonds onder andere of er internationale verdragen of conventies zijn die het gebruik van het product of dienst verbieden of streven om het significant te reduceren.

Voor de beoordeling of beleggingen (uitsluitend bedrijven) voldoen aan praktijken van goed bestuur hanteert het Pensioenfonds een methodologie van MSCI ESG Research: MSCI ESG Controversies, oftewel de rode vlaggen. Dit zijn beleggingen die de UN Global Compact en OESO-richtlijnen schenden.

Het deel van het beleggingsuniversum waar niet in belegd wordt verschilt per beleggingscategorie, waardoor op voorhand geen minimum gesteld kan worden voor de gehele beleggingsportefeuille. Er is op voorhand ook geen intentie om het beleggingsuniversum met een vast percentage te verlagen.

Welke activa-allocatie is er voor dit financiële product gepland?

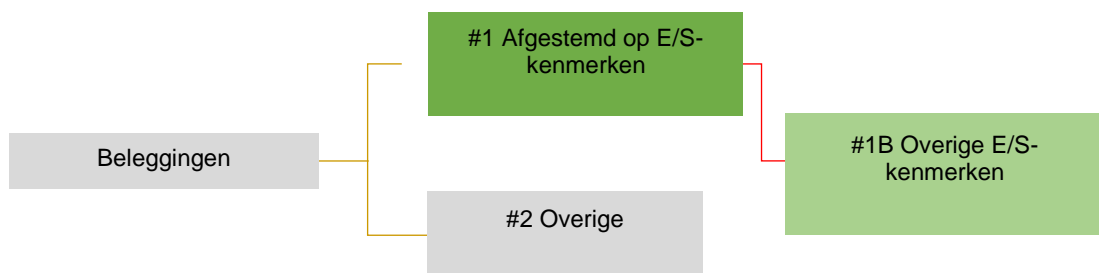
Het Pensioenfonds herijkt periodiek (om de circa drie jaar) haar strategisch langetermijnbeleggingsbeleid met behulp van een zogenaamde ALM-studie. Hieruit volgt het gewenste rendements- en risicoprofiel van het Pensioenfonds, met inachtneming van

duurzaamheidsrisico's. Het strategisch beleggingsbeleid dient vervolgens als uitgangspunt bij de vaststelling van het jaarlijkse beleggingsbeleid.

Het Pensioenfonds streeft een gediversifieerde beleggingsportefeuille na, waarin diverse beleggingscategorieën en economische sectoren zijn vertegenwoordigd, en die aansluit bij het MVB-beleid. Er kan een focus liggen binnen sectoren op bedrijven met goede MSCI ESG Research ESG-ratings (zogenaamde 'best-in-class'). Per beleggingscategorie wordt de invulling van verantwoord beleggen bepaald, inclusief de integratie van de ecologische en sociale kenmerken. Dit is mede afhankelijk van de implementatiemogelijkheden. Bij deze afweging wordt ook bepaald of belegd wordt in entiteiten via een directe blootstelling, een mandaat, of via een indirecte blootstelling, een beleggingsfonds of andere beleggingsoplossing.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het gebruikte financiële product om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. De verwachting is dat ongeveer 95%-100% van de portefeuille (exclusief liquiditeiten) in deze categorie valt. Voor deze beleggingen worden praktijken van goed bestuur door het Pensioenfonds verwacht waarvan de monitoring onderdeel is van het beleggingsproces.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging kwalificeren. De verwachting is dat deze categorie voornamelijk uit de liquiditeitsposities van het Pensioenfonds bestaat.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat de subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken**. Deze categorie omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren, voornamelijk omdat niet voldaan wordt aan de positieve bijdrage aan de ecologische en sociale doelstellingen van de Taxonomie.

- **Op welke wijze voldoet het gebruik van derivaten aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot?**

Niet van toepassing.

In welke minimale mate zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Het Pensioenfonds promoot wel ecologische en sociale kenmerken in haar beleggingsbeleid maar zal niet beleggen in duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling. Een minimale mate waarin duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling zijn afgestemd op de EU-Taxonomie is niet van toepassing.

 zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

- **Wat is het minimaandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?**

Beleggingen met een duurzame doelstelling en voldoen aan de overige criteria zijn beleggingen die al passen in een duurzame en leefbare wereld. Er zijn echter ook beleggingen die daar nog niet zijn maar naartoe bewegen of die bijdragen aan de transitie. Op voorhand is geen beleggingscategorie of -fonds toe te wijzen aan dergelijke beleggingen. Het Pensioenfonds hanteert een minimaandeel van 0%.

- **Wat is het minimaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie?**

Niet van toepassing.

- **Wat is het minimaandeel van sociaal duurzame beleggingen?**

Niet van toepassing.

- **Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor zijn deze bedoeld en bestaan er ecologische of sociale minimumwaarborgen?**

De beleggingen in de beleggingsportefeuille onder #2 Overige zijn liquiditeiten en derivaten. Deze beleggingscategorieën lenen zich in de basis niet om ecologische en sociale kenmerken te promoten. In het geval van liquiditeiten is het wel mogelijk ecologische en sociale minimumwaarborgen aan de hand van uitsluitingen te integreren. De overige beleggingen van het Pensioenfonds moeten voldoen aan het MVB-beleid.

- **Is er een specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te bepalen of dit financiële product is afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

Voor de promotie van de ecologische en sociale kenmerken van de gehele beleggingsportefeuille maakt het Pensioenfonds geen gebruik van een referentiebenchmark.

- **Hoe wordt de referentiebenchmark doorlopend afgestemd op alle ecologische of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?**

Niet van toepassing.

- **Hoe wordt de afstemming van de beleggingsstrategie op de methodologie van de index doorlopend gewaarborgd?**

Niet van toepassing.

- **In welk opzicht verschilt de aangewezen index van een relevante brede marktindex?**

Niet van toepassing.

 Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

- **Waar is de voor de berekening van de aangewezen index gebruikte methodologie te vinden?**

Niet van toepassing.

Waar is er online meer productspecifieke informatie te vinden?

Op de website van het pensioenfonds is informatie opgenomen over [het ESG beleid en de uitvoering](#), zie het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid¹. Het pensioenfonds publiceert ook informatie in haar [jaarverslag en MVB-jaarverslag](#) over dit beleid en haar beleggingen.²

¹ Artikel 10 SFDR.

² Artikel 11 SFDR.